

VII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI DO SPRAW
KONTROLI PAŃSTWOWEJ
(NR 114)
z dnia 21 maja 2014 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Kontroli Państwowej (nr 114)

21 maja 2014 r.

Komisja do Spraw Kontroli Państwowej, obradująca pod przewodnictwem posła **Mariusza Błaszczaka (PiS)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła

– projekt wniosku do Najwyższej Izby Kontroli w sprawie przeprowadzenia kontroli w samorządzie województwa mazowieckiego.

W posiedzeniu udział wzięli: **Leszek Zajac** zastępca głównego inspektora pracy, **Jan Rudowski** zastępca prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie wraz ze współpracownikiem, **Mirosław Hamera** wicedyrektor Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Warszawie wraz ze współpracownikiem, **Janusz Wojciechowski** poseł do Parlamentu Europejskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Tadeusz Cieśluk** i **Tadeusz Oset** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Mariusz Błaszczak (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Kontroli Państwowej. Stwierdzam kworum.

Porządek posiedzenia został państwu dostarczony. Czy państwo posłowie mają jakieś uwagi do porządku posiedzenia? Nie widzę. Uznaję, że porządek obrad został przyjęty.

Przystępujemy do realizacji porządku obrad – rozpatrzenia projektu wniosku Komisji do Najwyższej Izby Kontroli w sprawie przeprowadzenia kontroli w samorządzie województwa mazowieckiego.

Przypominam, że Komisja podczas posiedzenia 23 kwietnia upoważniła prezydium Komisji do zredagowania projektu wniosku; projekt ten rozpatrujemy podczas dzisiejszego posiedzenia. Projekt wniosku został państwu dostarczony.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Pani przewodnicząca Piotrowska, proszę.

Posel Teresa Piotrowska (PO):

Chciałabym w imieniu Klubu Platformy Obywatelskiej uprzejmie poinformować, że jesteśmy za skierowaniem tego wniosku do Najwyższej Izby Kontroli. Chciałabym jednak dodać do tekstu jeszcze jeden akapit, jedno zdanie, a mianowicie: „Komisja wnosi o to, by kontrola została przeprowadzona i zakończona do 30 sierpnia bieżącego roku”. Czyli jak najszybciej.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mariusz Błaszczak (PiS):

Dziękuję bardzo. To byłby akapit ostatni według propozycji pani przewodniczącej? Tak.

Proszę, czy jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Pan poseł Arkadiusz Czar-toryski, proszę bardzo.

Posel Arkadiusz Czar-toryski (PiS):

Szanowni państwo, w tym wniosku jest akapit, który brzmi: „Jednocześnie z dostępnych danych wynika, że poziom realizacji budżetu samorządu województwa w minionym roku był wyjątkowo niski. W 2013 roku wykonanie dochodów z podatku od osób prawnych – CIT – wyniosło niecałe 38 proc., a z podatku od osób fizycznych – PIT – niecałe 42 proc.”. Otóż chciałem tutaj wnieść małą poprawkę, żeby było to bardziej precyzyjne sformułowanie, dlatego że w piśmie do Komisji pan marszałek województwa zwrócił na to uwagę

i – jak słyszałem przed rozpoczęciem posiedzenia – regionalna izba obrachunkowa zwróciła uwagę, że wymaga to doprecyzowania.

Akapit ten znalazł się tutaj w wyniku lektury dokumentu regionalnej izby obrachunkowej z 27 lutego 2014 roku. Zatytułowany jest ten dokument „Stan finansów województwa mazowieckiego. Studium przypadku. Przesłanki, okoliczności powstania raportu”. I na przedostatniej stronie są dane, jak rozumiem, które były dla nas najświeższe na moment, kiedy po raz pierwszy zajęliśmy się tą sprawą. Na przedostatniej stronie jest podana ta informacja jako bardzo ważny element, bo związany z tym, że w efekcie takich dochodów województwo nie mogło wypłacić „janosikowego”.

A zatem regionalna izba obrachunkowa stwierdziła... Tutaj chcę zacytować tę różnicę. „Jak wynika z wyżej przedstawionego stanu faktycznego, absurdalność sytuacji polega na tym, że już dane o przebiegu wykonania budżetu za pierwsze półrocze świadczyły o braku możliwości wykonania budżetu w 2013 roku na założonym poziomie. Plan i wykonanie najistotniejszych w strukturze budżetu dochodów z tytułu (...) w podatku dochodowym od osób prawnych i udziału w podatku od osób fizycznych za pierwsze półrocze” ... I tu właśnie jest to nieporozumienie, że to, co mamy w naszym dokumencie, dotyczy oczywiście pierwszego półrocza. „...za pierwsze półrocze 2013 roku wyniósł następująco: 37,54 – czyli ok. 38 – i 41,72 – czyli ok. 42 proc. założonego planu”. Województwo mazowieckie wiosną 2013 roku miało, można powiedzieć, katastrofalną sytuację po stronie dochodów, na co zwróciła uwagę regionalna izba, i wówczas to nastąpiły pierwsze „tąpnięcia” związane z niewpłaceniem terminowo tzw. janosikowego.

Proponowałbym dwa wyjścia. Albo uzupełnić ten akapit krótką informacją: „W 2013 roku wykonanie dochodów za pierwsze półrocze z podatku od osób prawnych CIT wynosiło” tyle, tyle i tyle. Z dodatkiem „za pierwsze półrocze”.

Również, gdy sięgałem do uchwały składu orzekającego regionalnej izby obrachunkowej nr 433/ 2103, przekonałem się, że tutaj izba także jakby zwracała uwagę, że nie miała jeszcze informacji najświeższych, a zatem – zwracam się do państwa z izby – nie mieliśmy świeższych danych, wpisując to i dlatego tak to wygląda.

Skoro jestem już przy głosie, chcę powiedzieć... Jeszcze moment, bo wszyscy się teraz wypowiadamy. Skoro jestem przy głosie, chciałbym zwrócić uwagę, żeby znalazło się to jednak w protokole naszego posiedzenia, że mamy sytuację taką, iż z jednej strony możemy się cieszyć, że... Bo ja już się zapoznałem z tym dokumentem. Mamy załącznik do uchwały nr 7/87/2014 z 25 lutego 2014 „Raport o stanie gospodarki finansowej województwa”, mamy uchwały dotyczące prognozy finansowej, mamy ten bardzo ciekawy dokument regionalnej izby obrachunkowej „Stan finansów (...). Studium przypadku”. Jest cała seria dokumentów. Praktycznie, gdy przejrzałem od 2012 roku, przez 2012, 2013, widzę, że regionalna izba obrachunkowa wielokrotnie odrzucała a to wieloletnią prognozę, a to negatywnie opiniowała uchwały budżetowe, zwracając uwagę, że po stronie dochodów budżet jest planowany nieprawidłowo.

Sytuacja jest na tyle kuriozalna, że niestety, szanowni państwo, z dokumentów, które przestudiowałem, wynika, iż ani w 2012, ani w 2013, przez blisko dwa lata z tego, co regionalna izba obrachunkowa dostarczała w postaci faktów, nikt nie wyciągał wniosków. Ani nie wyciągał wniosków zarząd, ani sejmik. Dlaczego tak sądzę? Dlatego, że RIO stwierdza, iż również na 2014 rok jest planowany budżet zagadkowo, i tutaj tylko podam, już kończąc, że według regionalnej izby obrachunkowej na 2014 rok zarząd zaplanował dochody budżetu na poziomie 132 proc. planowanych dochodów 2013 roku, jak również zaplanował dochody majątkowe na poziomie 113 proc. Regionalna izba obrachunkowa znowu zwraca uwagę, że ten budżet na rok 2014 jest – delikatnie mówiąc – niepewny.

Myślę, że to, co pani przewodnicząca powiedziała... Gdybyśmy mieli dokument jeszcze w sierpniu, to można by było w końcu sprawdzić, kto tutaj ma rację – czy to regionalna izba obrachunkowa celowo przez kilka lat z rzędu uważa, że te budżety są planowane nieprawidłowo, czy regionalna izba obrachunkowa nie ma racji. Ale z tych dokumentów i z tej całej pracy... Bo, jak się zorientowałem – nie wiem, czy państwo potwierdzacie – w żadnym innym wypadku, z żadnego innego województwa nie ma tak potężnych dokumentów analitycznych, które regionalna izba obrachunkowa tworzy. I tyle razy nie ma zwracania sobie wzajemnie uchwał. W końcu może więc przedstawiciele

rządu mogliby na podstawie raportu NIK, który rozstrzygnie, jak rozumiem, kto tutaj ma rację, wyciągnąć wnioski i nie mielibyśmy sytuacji pogłębiania katastrofy finansowej na Mazowszu. No, publicystyka jest taka, że te kolejne kredyty... Już pomijam, że błędy, o inne kredyty samorząd występuje do rządu, a inne wielkości składa do RIO, informuje, że będzie o mniejsze się starał, a w rzeczywistości stara się o większe. Pomijam już to.

Najważniejsze jest rozstrzygnięcie dla obywateli Mazowsza, czy samorząd województwa w najbliższych latach będzie miał pieniądze na wkład własny do nowej perspektywy finansowej. Bo to dziś spędza sen z oczu bardzo wielu samorządowcom, burmistrzom, wójtom, starostom. Oni rozmawiają, czy w ogóle będzie możliwość pozyskania środków, skoro będzie trzeba spłacać przede wszystkim kredyty, a plan naprawczy, który zakładałby, że do 2019 roku nie będzie żadnych inwestycji, to katastrofa całkowita.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mariusz Błaszczak (PiS):

Dziękuję. Przyjmuję doprecyzowanie. „Za pierwsze półrocze 2013 roku wykonanie dochodów z podatków” itd. zostaje w projekcie naszego wniosku.

Chciałbym jeszcze podkreślić, że na dzisiejsze posiedzenie został zaproszony marszałek województwa mazowieckiego. Nie przyjął zaproszenia. Nie ma przedstawicieli władz samorządowych. Są natomiast przedstawiciele regionalnej izby obrachunkowej. Pan poseł Czartoryski zwracał się do państwa. Czy państwo zechcielibyście zabrać głos? Nie ma takiej potrzeby? Wszystko potwierdzają państwo, co powiedział pan poseł Czartoryski. Dobrze.

Czy jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Pan poseł Janusz Wojciechowski.

Poseł do Parlamentu Europejskiego Janusz Wojciechowski:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Dziękuję za zaproszenie na to posiedzenie.

Chciałem jakby poprzeć wniosek o tę kontrolę. Trochę z perspektywy byłego prezesa Najwyższej Izby Kontroli chcę się w tym momencie wypowiadać. Otóż swego czasu, na początku lat dziewięćdziesiątych, był Polsce wielki spór o to, czy Najwyższa Izba Kontroli ma w ogóle kontrolować samorządy. To się wahało dosłownie o włos, weszło do ustawy, którą przygotował ówczesny prezes NIK, śp. Lech Kaczyński. Potem przy debacie konstytucyjnej mieliśmy znów ten spór, czy mają zostać uprawnienia do kontroli samorządów. Zostały. Na szczęście, zostały. No i w jakiej sprawie, jeśli nie właśnie w takiej, jaka dotyczy samorządu Mazowsza, kontrola byłaby bardziej potrzebna? Wydaje mi się, że ona jest najbardziej potrzebna i nie tylko żeby szukać... nie wiem... afer i winnych, ale po to, żeby naprawdę zastanowić się nad sytuacją tego samorządu, będącego w największym kryzysie. Nie słyszeliśmy o podobnie wielkim kryzysie jak właśnie ten samorządowy...

Poseł Jan Bury (PSL):

Przepraszam bardzo, panie przewodniczący. Mam wniosek formalny. Mam wrażenie, że...

Przewodniczący poseł Mariusz Błaszczak (PiS):

Proszę nie przerywać, panie pośle..

Poseł Jan Bury (PSL):

Czy ja mogę? Mam wrażenie, że...

Przewodniczący poseł Mariusz Błaszczak (PiS):

Ale proszę nie przerywać. Udzielę panu głosu...

Poseł Jan Bury (PSL):

Mam wrażenie, że nikt nie ma wątpliwości, że my nie potrzebujemy być tutaj pouczeni.

Przewodniczący poseł Mariusz Błaszczak (PiS):

Panie pośle, udzielę panu głosu. Proszę nie przerywać. Proszę bardzo.

Poseł Jan Bury (PSL):

Nie ma wątpliwości, po co te pouczenia?

Przewodniczący poseł Mariusz Błaszczak (PiS):

Ale przepraszam. Proszę nie przerywać. Pan poseł Janusz Wojciechowski, proszę.

Poseł do PE Janusz Wojciechowski:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, jestem ostatnim człowiekiem, który stosuje pouczanie jako metodę dyskusji. Nie. Przyszedłem przedstawić swój pogląd w tej sprawie, i tyle.

Zwracam uwagę... Z pełnym szacunkiem podchodzę do materiału regionalnej izby obrachunkowej, wskazuję jedynie, że Najwyższa Izba Kontroli ma znacznie szersze kompetencje. Regionalne izby obrachunkowe badają pod kątem zgodności z prawem i zgodności dokumentów ze stanem faktycznym, Najwyższa Izba Kontroli natomiast ma cztery kryteria, a w odniesieniu do środków własnych samorządu – trzy kryteria, tzn.: legalność, gospodarność i rzetelność. Pod tymi więc trzema kryteriami można naprawdę bardzo gruntownie zbadać funkcjonowanie samorządu i warto byłoby, żeby taka kompleksowa kontrola się odbyła. Z tego, co wiem, wynika, że takiej kontroli pełnej dotyczącej całej jednostki, całego województwa jeszcze w działalności NIK nie było. Oczywiście samorządy, urzędy marszałkowskie, także mazowiecki, są kontrolowane pod różnymi wycinkowymi fragmentami, na kompleksową natomiast kontrolę, pełną kontrolę samorządu województwa nie napotkałem i sam jestem ciekaw, jakie taka kontrola wyjdzie, jakie przedstawione zostaną wyniki. Na pewno warto ją przeprowadzić, po to, żeby mieć z niej istotne wnioski na przyszłość.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Mariusz Błaszczak (PiS):

Dziękuję. Pan poseł Jan Bury, proszę.

Poseł Jan Bury (PSL):

Mam wniosek formalny, panie przewodniczący. Proszę o przegłosowanie projektu uchwały przedstawionej przez prezydium z poprawką pani poseł Piotrowskiej.

Przewodniczący poseł Mariusz Błaszczak (PiS):

Proszę państwa, proponuję, żeby były dwie poprawki. Zgłoszona została poprawka przez panią przewodniczącą Piotrowską i zgłoszona została przez pana posła Czartoryskiego poprawka doprecyzowująca projekt. Proponuję więc, żeby w tej formie Komisja przegłosowała wniosek.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa posłów jest za przyjęciem wniosku w przedstawionej treści łącznie z dwiema poprawkami, które zostały przed chwilą omówione? Proszę o podniesienie ręki.

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Stwierdzam, że jednogłośnie Komisja przyjęła wniosek do Najwyższej Izby Kontroli w sprawie przeprowadzenia kontroli w samorządzie województwa mazowieckiego.

Punkt drugi porządku posiedzenia – sprawy bieżące. Czy w sprawach bieżących ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę, nikt się nie zgłasza.

Stwierdzam, że porządek dzienny posiedzenia został wyczerpany. Informuję, że protokół posiedzenia z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu będzie do wglądu w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu.

Dziękuję gościom, dziękuję państwu posłom. Zamykam posiedzenie.